

Скопска самодива ГОНИ

Охлови ще обладаят гола авангардистка

Зрителки медитират пред огнената жарава под открито небе

30-ина ценители на необичайни зрелища се сбраха в полите на Витоша в съботната нощ, за да гонят демони.

Мистичният номер на Искра Димитрова от Македония бе гвоздей във втория международен фестивал „Ритуалът изкуство, изкуството ритуал“, започнал в петък.

Зрителите се дотътриха пеш за среднощната мистерия от спирка „Чепишев“. Те очакваха да се повтори енъвденският екшън от миналото лято, когато няколко девойки браха билки и джапаху в Боянския водопад.

Този път авангардистите решиха да възстановят славянски езически ритуал.

На закътана боянска ливада художничката от Скопие

построи светилище от дърво и вълна

В олтара бяха положени обреден хляб и свещи. Пред колибата имаше стомни с вода, купчина брашно, спирт и старинно корито за втасване на хляб. Погачи във формата на змия пазеха четирите входа на вълнената палатка.

Искра твърди, че змията е символ на доброто и злото. „Тя е господарка на жената и нейна пазителка, назначена от Бога“, обясни авангардистката.

На светлината на газова лампа Искра извърши тайнствен обред, за да прогони злите сили, витаещи в околността.

„Не търся политически подтекст. Дяволите са навсякъде“, каза жената от Македония. Това, че поляната е близо до резиденция „Бояна“, е чиста случайност, коментираха виладжии.

Облечена в селска кошуля, Димитрова се появи пред смаяните зяпачи точно в 22.00 ч. Под звуците на гайда започна да меси тесто. Със стъпките на лунен танц самодивата очерта кръг пред колибата. Ветеринарният лекар Стеван Стойковски от Скопие сменяше ручилото на гайдата с тъпан и кавал.

Авангардистката свали от палатката няколко ката вълна, събрана из македонските села, и я разстла върху тестото. Обля всичко това със спирт и драсна кибрита.

Публиката зяпаше лумналата клада с обезумял поглед. Тийнейджърки в гръндж-одежди скубеха от възторг косите си.

Искра изпадна в транс

Запретна роба и започна да маже тялото си с тесто. С нестинарски стъпки нагази в жаравата.

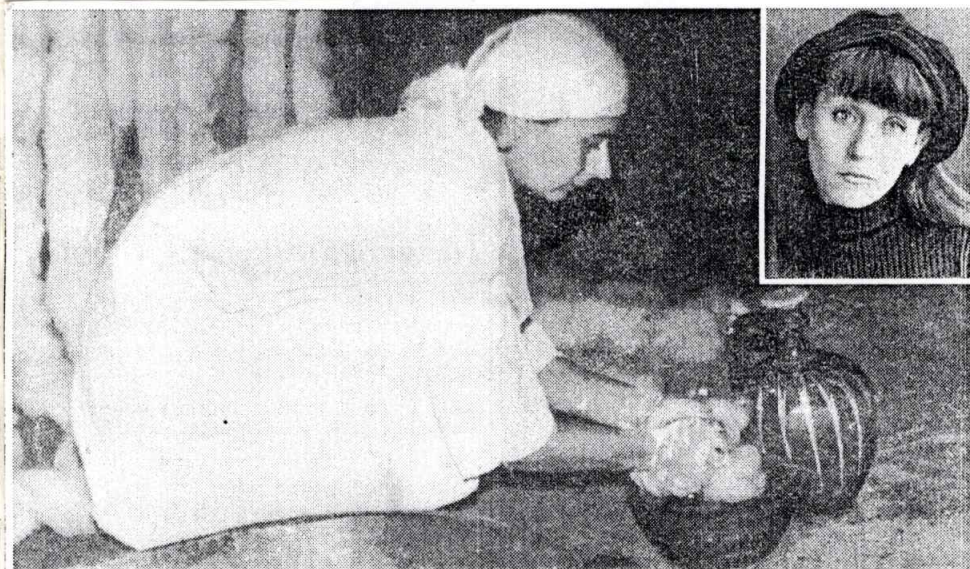
„Огънят, облизващ хляба, изглежда като светотатство. Той обаче пречиства душата и тялото от демоничните сили“, каза екзалтираната художничка. Когато стихията от пламъци започна да тлее, тя влезе във вълнения храм. Настъпи пълен мрак, нарушаван само от шурци и звуците на дудук.

Самодивата запали една по една дузина свещи и зашепна молитви. Анатемоса ро-

"24 часа"
27.6.1994

ДЕМОНИ ИЗ БОЯНА

заради изкуството

"24 часа"
27.6.1994

Художничката от Скопие Искра Димитрова замеси обреден хляб за езическия ритуал. Даниела Ненова (горе вдясно) за втора година събира авангардисти да доказват, че изкуството е свещенодействие.

гатия и се строполи върху пръстта.

„Жената в този ритуал е противоположност на Дева Мария. Тя е нежна и слаба. Събира в себе си всичко – хляба, калта, огъня и водата“, разясни на учудените зрители авторката.

Цяла сутрин преди това художничката от Македония се бяхти да сътвори шантвата си „инсталация в простора“. За нея пърформансът не е театър, а част от живота. Има мерак да възстановява и други славянски поверия.

„Вместо да имитираме Запада и амери-

Стеван Стойковски смени гайдата с тъпан и дудук по време на среднощния купон.

СНИМКИ: ДЕСИСЛАВА КУЛЕЛИЕВА

канската култура, по-добре да тръгнем оттам, където сме родени. Расла съм сред репродукции и скулптури, но едва наскоро чух звука на гайдата“, разказа г-ца Димитрова. Тя е завършила скулптура и философия в Скопие. От 1991 г. прави авангардни акции в родния си град. Пътувала е из Европа. Миналата година смаяла и американците с щурите си спектакли. Отначало не ѝ пукало дали някой ще гледа. Сега желае мистичните ѝ творения да стигат до повече хора. Преди два месеца Искра се запознала случайно с нашата авангардистка Даниела Ненова. Тукатси приела да прогони демоните край София.

Пристигна у нас на свои разноски и

участва в арткупона без хонорар

Първата лейди на родния пърформанс Ненова събра на фестивал дузина съмишленици от България, Македония, Великобритания, Холандия, Австралия и САЩ.

Възпитаници на Даниела показаха „Архитипни бълнувания“ в Националния исторически музей вчера. Сред вековните паметници Сашо Райков – граф Воронов сглоби хищна риба от метални отпадъци. Лъчезар Бояджиев, Кирил Прашков и Недко Солаков ще демонстрират авторски инсталации, вдъхновени от култове, поверия и легенди. Починалият от СПИН режисьор Дерек Джърман ще бъде представен на фестивала с филма си „Едуард II“. Щатската постмодернистка Линда Полак ще направи конференция на бъдещето.

218 живи охлюва, събирани от поляните след дъжд, ще пъплят по голата Даниела Ненова в акцията ѝ „Без идентичност“ във вторник.

СТАНИСЛАВА ПЕТКОВА
ГЕОРГИ ТОШЕВ